

עת"א 52306/03/21 - שלומי אדרי נגד משטרת ישראל/ שירות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

20 אפריל 2021

עת"א 52306-03-21 אדרי(אסיר) נ' משטרת ישראל/ שירות בתי הסוהר ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא

העותר

שלומי אדרי (אסיר)

ע"י ב"כ עו"ד רונן אביב (סניגוריה ציבורית)

נגד

המשיבים

1. משטרת ישראל/ שירות בתי הסוהר

2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר שהגיש העותר נגד החלטת המשיב לחשב את תקופת השחרור המנהלי שלו שלא ביחס לתקופת המאסר המקורית שהעותר נידון לה (30 חודשי מאסר) אלא ביחס לתקופת השחרור המוקדם שוועדת שחרורים הורתה על הפקעתה וחייבה את האסיר בריצויה (כ-14 חודשים).

העותר נדון ביום 17.12.2018 במסגרת ת"פ 39447-08-18 (מחוזי נצרת) לתקופת מאסר של 30 חודשים החל מיום מעצרו 06.08.2018. בהתאם להחלטת ועדת השחרורים מיום 09.12.19 (וש"ר 20040-06-19), שוחרר העותר שחרור מוקדם בתנאים הכוללים, בין היתר, תכנית שיקום במסגרת הוסטל ירושלים בפיקוח של הרשות לשיקום האסיר. ביום 23.03.20 הגישה הרשות לשיקום האסיר בקשת הפקעה של הרישיון של העותר שבסיסה עזיבת העותר את ההוסטל בירושלים לצד הפרות משמעת שתוארו בבקשה. בהחלטה מיום 06.04.20 הורתה ועדת השחרורים על הפקעה של תקופת הרישיון של העותר (החלטה שהתקבלה שלא בנוכחות העותר). העותר נאסר ולבקשתו התכנסה ועדה לדיון בבקשת ההפקעה במעמדו. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים החליטה הוועדה ביום 13.07.20 לדחות טענות העותר והורתה על הפקעת מלוא תקופת הרישיון של העותר כ-14 חודשי מאסר. לאחר בירור שערך ב"כ העותר התברר לו כי מועד שחרורו המנהלי של העותר נקבע ביחס לתקופת ההפקעה ולא ביחס לתקופה המקורית שאליה נדון ומכאן העתירה.

העותר טוען כי לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב - 1971 (להלן: "הפקודה" או "פקודת בתי הסוהר") והתוספת לפקודה על המשיב לחשב את תקופת השחרור המנהלי ביחס לתקופה המקורית שהאסיר נדון לה, במקרה זה תקופה של 30 חודשים (קיצור מנהלי של 20 שבועות) ולא ביחס לתקופת השחרור על תנאי שהופקעה, שהיא במקרה זה כ-14 חודשים (קיצור מנהלי של 16 שבועות). נטען כי סעיף 20 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א -

2001 (להלן: "חוק שחרור על תנאי") קובע כי אסיר ששוחרר על תנאי ועבר עבירה נוספת בתקופת התנאי, תבטל הוועדה את שחרורו ותחייבו לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי. נטען כי מלשון הסעיף למדים כי המחוקק קבע שוועדת השחרורים רשאית לבטל את השחרור ולחייב את האסיר בריצוי תקופת התנאי, אך היא לא רשאית "לדון" את האסיר לתקופת מאסר חדשה. לכן נטען כי יש לחשב את תקופת השחרור המנהלי ביחס לתקופת המאסר המקורית שהאסיר נדון לה, שהיא 30 חודשים, ולא תקופת התנאי שבוטלה על ידי הוועדה ושהאסיר חויב בריצויה.

לטענת העותר, שחרור מוקדם ממאסר אינו מבטל את יתרת תקופת המאסר ומעמדו של האסיר לא משתנה, אלא הוא ממשיך את מאסרו בתנאים. כאשר מתבטל שחרור של האסיר, קרי, מופקע רישונו, מתבטל מרוץ ריצוי העונש ועל האסיר להשיב חובו לחברה תוך ריצוי מלוא העונש. נטען כי מאחר ומדובר ביחידת מאסר אחת, אין מקום לראות בתקופת הרישיון שהופקעה משום יחידת מאסר נפרדת ויש לחשב את תקופת השחרור המנהלי ביחס לתקופת המאסר שהאסיר נדון לה. נטען כי חישוב תקופת השחרור המנהלי ביחס לתקופת השחרור המוקדם שהופקע יוביל לכך שאסיר שנדון למאסר לתקופה מסוימת ולא שוחרר מוקדם ירצה מאסר קצר יותר מאסיר ששוחרר מוקדם ושחרורו המוקדם הופקע, כל זאת מבלי שהחוק מתיר זאת באופן מפורש ולא מקנה סמכות מפורשת לשב"ס לעשות כן.

המשיב טוען כי העתירה הפכה תיאורטית לאחר שביום 30.03.21 נכנס העותר לרשימת האסירים הממתינים לשחרור מנהלי בהתאם לקריטריונים שנקבעו בסעיף 68' לפקודת בתי הסוהר. לגופו של עניין טוען המשיב כי מאסר בגין ביטול שחרור על תנאי מהווה מאסר נפרד מהמאסר המקורי. נטען כי סעיף 21(א) לחוק שחרור על תנאי נוקט בלשון של עונש עצמאי ולא חיוב "השלמת" יתרת מאסר ממנה שוחרר. כן נטען כי סעיף 6 לחוק שחרור על תנאי אוסר על מתן שחרור על תנאי למי ששוחרר על תנאי, הופקע רישיון האסיר שלו והוא מרצה מאסר בגין הפקעת רישיון האסיר. עוד נטען כי סעיף 21 לחוק שחרור על תנאי מסמיך את ועדת השחרורים לחייב את האסיר שהפר את תנאי הרישיון לחזור לרצות חלק מתקופת הרישיון ולא רק את מלוא התקופה. נטען כי עיון בהחלטת ועדת השחרורים מלמד כי מדובר בתקופת מאסר חדשה שהוטלה על העותר. עוד נטען כי העותר אף זכה לקיצור מנהלי עת שוחרר בשחרור מוקדם. נטען כי הוראת סעיף 68' לפקודת בתי הסוהר קובעת ש"שחרור מינהלי, יראוהו כשחרור על-תנאי כמשמעותו בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א - 2001, והוראות החוק האמור יחולו על שחרור מינהלי, בשינויים המחויבים". נטען כי מכאן, ומשהוועדה לא עשתה שימוש בסמכותה לקבוע תקופה קצרה יותר לפי חוק השחרור, משמע שעל העותר לשאת במלוא תקופת המאסר, לרבות באורך תקופת הקיצור המנהלי שניתן לו בעת שחרורו המוקדם. לכן נטען כי לא נפל פגם בחישוב מועד שחרורו המנהלי של העותר על בסיס תקופת המאסר שהוטלה עליו על ידי ועדת השחרורים ויש לדחות את העתירה.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי אין מקום לקבל את העתירה שכן לא נפל פגם המצדיק התערבות בהחלטת המשיב.

סעיף 21(א) לחוק שחרור על תנאי קובע כי אדם ששוחרר על תנאי והפר תנאי מהתנאים המפורטים, רשאית הוועדה לבטל את השחרור ולחייב את האסיר לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי או חלק ממנה. נראה כי לשון החוק מצביעה על עונש עצמאי בגין הפרת התנאי, שכן הוועדה רשאית לחייב את האסיר לשאת מאסר כאורך תקופת התנאי

או חלק ממנה. כמו כן, סעיף 6 לחוק שחרור על תנאי אוסר על מתן שחרור על תנאי למי ששחרר על תנאי, הופקע רישיון האסיר שלו והוא מרצה מאסר בגין הפקעת רישיון האסיר. גם סעיף זה מצביע על כוונה לעונש עצמאי ולא חזרה לעונש המקורי. כפי שנקבע גם בעת"א (באר שבע) 38382-03-11 **אלימלך (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר** (30.05.2011), יש טעם בכך שהטיפול באסיר ששחררו בוטל לא יהיה בדרך של החזרת הגלגל אחורנית אלא בדרך של נקיטת אמצעים המהווים מענה להפרת התנאים והמתאימים לנסיבות החדשות שנוצרו.

גם החלטת ועדת השחרורים בענייננו מצביעה על כך שמדובר בתקופת מאסר חדשה שהוטלה על העותר, כאשר העותר כבר זכה לשחרור מנהלי עת שוחרר שחרור מוקדם. כך גם סעיף 68 לפקודת בתי הסוהר מצביע על כך שהשחרור המנהלי של אסיר ייקבע תוך כדי מאסרו הרלוונטי של האסיר. לכן סבורני כי יש לקבוע את השחרור המנהלי בהתאם לאורכו של המאסר הרלוונטי ולא המאסר המקורי שנגזר עליו. סבורני כי יש לקבל טענת המשיב כי ביטול השחרור המוקדם אינו גורם להשלמת המאסר הראשון אלא למאסר נפרד, כאשר תקופות המאסר השונות מצטרפות לתקופת מאסר אחת (העונש המקורי שנגזר או אף פחות ממנו אם כך תחליט הוועדה). לכן ביטול השחרור המוקדם אינו מחזיר את האסיר לריצוי יתרת מאסרו המקורי, אלא מהווה מאסר חדש בגין הפרת התנאי. בנסיבות אלו, הקיצור המנהלי של מאסר זה לא יגזר מאורך המאסר הכללי המקורי אלא מאורך המאסר הרלוונטי שהושת כעת על האסיר ששחררו המוקדם בוטל. לטעמי שיטת החישוב שמציע העותר אינה תואמת את לשון החוק ואין לקבלה.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, העתירה נדחית. שחרורו המנהלי של העותר יחושב לפי תקופת המאסר בגין הפקעת הרישיון שניתן לו ע"י ועדת השחרורים, תקופה שהוא מרצה כעת בעקבות ביטול השחרור המוקדם, כפי שקבע המשיב.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, ח' אייר תשפ"א, 20
אפריל 2021, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא